

استفاده از سرم دکستروز ۵٪ حاوی پلاسمای خودی جهت جداسازی مونوپلیتیها

الهام بیرانوند^۱ دکتر سعید عابدیان کناری^۲ بهنوش بیرانوند^۳ هادی حسن نیا^۴

^۱ کارشناسی ارشد میکروب شناسی، ^۲ دانشیار گروه اینمی شناسی، ^۳ کارشناسی ارشد اینمی شناسی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران ^۴ پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی چندی شاپور اهواز

مجله پزشکی هرمزگان سال شانزدهم شماره ششم بهمن و اسفند ۹۱ صفحات ۴۲۹-۴۳۵

چکیده

مقدمه: کشت سلولهای پستانداران یکی از روش‌های مهم و با اهمیت است که در زمینه‌های مختلف از جمله تولید پروتئین‌های نوترکیب، آنتی‌بادی مونوکلونال و هورمون‌ها کاربرد دارد. مونوپلیتیها و ماکروفازها، از سلولهای مؤثیر در پاسخ‌های اینمی در مقابل آنتی‌ژن‌های بیگانه هستند. جداسازی این سلولها از سلولهای تک هسته‌ای خون محیطی با روش‌های مختلفی صورت می‌گیرد، یکی از روش‌های متبادل در جداسازی مونوپلیتیها از سلولهای تک هسته‌ای خون محیطی استفاده از فلاسک کشت سلولی حاوی محیط RPMI 1640 است. هدف از این مطالعه طراحی محیط کشت سلولی با استفاده از دکستروز ۵ درصد همراه با پلاسمای اتو لوگ به منظور تولید محیط کشت ارزان و درسترس برای جداسازی مونوپلیتیها بوده است.

روش کار: در این مطالعه‌ای تجربی، از ۴۰ داوطلب سلولهای تک هسته‌ای خون محیطی جدا شده و در شرایط یکسانی در محیط‌های RPMI 1640 و سرم دکستروز ۵ درصد حاوی پلاسمای اتو لوگ (autologous plasma) تحت شرایط دمای ۳۷ درجه و ۵٪ دی‌اکسید کربن کشت داده شد. سپس تعادل میزان زنده بودن و مرفو لوژی سلولها، با استفاده از رنگ تربیاض بلو و میکروسکوپ Invert مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: از ۱۰۶-۲۱۰ سلول از محیط کشت RPMI ۱۰۶-۲۱۰ سلول از سرم دکستروز ۵٪ حاوی پلاسمای خودی جدا شد که از نظر آماری بین دو روش تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. همچنین تفاوت مورفو لوژیکی بین دو محیط مشاهده نشد. **نتیجه‌گیری:** نتایج ما نشان داد که از سرم دکستروز ۵٪ می‌توان در جداسازی مونوپلیتیها از سلولهای تک هسته‌ای خون محیطی استفاده کرد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که این روش یکی از تکنیک‌های ساده برای جداسازی مونوپلیتیها است.

نویسنده مسئول:
دکتر سعید عابدیان کناری
گروه اینمی شناسی دانشگاه علم
پزشکی مازندران
ساری - ایران
تلفن: +۹۸ ۹۱۲ ۱۹۸ ۵۶۷
پست الکترونیکی:
abdeianlab@yahoo.co.uk

کلیدواژه‌ها: کشت سلولی - سرم - مونوپلیتیها

درایافت مقاله: ۹۰/۳/۱۱ اصلاح نهایی: ۹۱/۱/۲۵ پذیرش مقاله: ۹۱/۲/۴

هرمون‌ها و داروها کاربرد دارد (۲). در تکثیر و تمایز سلولهای تک هسته‌ای خون محیطی، محیط‌های مختلفی از جمله RPMI 1640 به کار می‌رود، که به صورت روتین برای کشت و جداسازی این سلولها مورد استفاده قرار می‌گیرد (۳). همچنین در تهیه محیط‌های کشت، استفاده از مواد و ترکیبات بکار رفته باشیستی بر این اساس تنظیم شده باشند که سبب تکثیر حد اکثر سلولها شوند (۴،۵). در تهیه محیط‌های کشت، سرم به عنوان یک مکمل رایج و معمول است که حاوی ماکرومولکولهایی مثل لیپید

مقدمه: سلولهای عرضه‌کننده آنتی‌ژن شامل مونوپلیتیها و ماکروفازها نقش اساسی و مهمی در پاسخ‌های اینمی در مقابل آنتی‌ژن‌های بیگانه و عوامل خارجی دارند، لذا در شروع پاسخ‌های اینمی از اهمیت بیشتری برخوردارند (۱). کشت سلولهای پستانداران یکی از روش‌های مهم و با اهمیت است که در زمینه‌های مختلف از جمله تولید پروتئین‌های نوترکیب، ساخت واکسن‌های ویروسی، آنتی‌بادی مونوکلونال،

با استفاده از شب گرادیانت فایکول 1.077 (Sigma USA) و به روش زیر جدا نمودیم.

جدا کردن سلولهای تک هسته‌ای خون محیطی (peripheral blood mononuclear cells) - نمونه‌ها در دور ۲۰۰۰ g (۴۰۰) به مدت ۵ دقیقه جهت جداسازی پلاسما سانتریفوژ شدند و سپس هم حجم گلوبولهای متراکم PBS افزوده تاریق شود.

- در یک لوله استریل به میزان نصف نمونه رقيق شده محلول فایکول ۱/۰۷۷ در شرایط کاملاً استریل ریخته شد.

- نمونه به آرامی با استفاده از یک پیپت پاستور بر روی فایکول اضافه و سپس در ۴۰۰ g به مدت ۲۰ دقیقه به منظور جدا کردن سلولهای تک هسته‌ای سانتریفوژ شدند.

- پس از سانتریفوژ از ۴ لایه ایجاد شده، لایه سلولهای تک هسته‌ای که بین فایکول ۱/۰۷۷ در زیر و PBS در بالا قرار داشت را جدا کردیم.

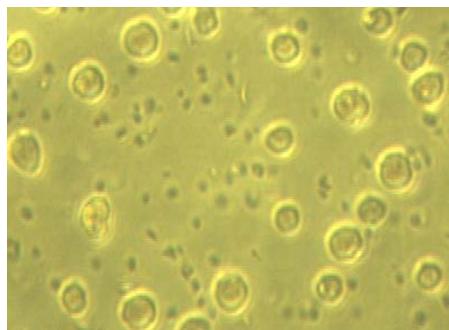
- سلولهای تک هسته‌ای را دو بار با PBS شسته و پس از آخرین شستشو به حجم یک میلی لیتر رسانده سپس یک قطره از آن را جهت شمارش استفاده کردیم (۱۲، ۱۳). سپس سوسپانسیون سلولی را به دو فلاسک کشت ۲۵ سانتی متر مکعبی (Nunc, USA) اضافه کردیم، یکی از فلاسکها، حاوی ۴ تا ۶ سی سی RPMI 1640 (همراه با ۱۰ درصد Fetal bovin serum و ۱۰۰ میکرولیتر از محلول پنی سیلین- استرپتومایسین) و دیگری دارای ۴ تا ۱ سی سی سرم دکستروز ۵٪ (همراه با یک سی سی ۲۰ درصد) پلاسمای خود شخص و ۱۰۰ میکرولیتر از محلول پنی سیلین- استرپتومایسین) بوده است. این سلولها در شرایط کاملاً استریل در زیر هود بیولوژیک کلاس B کشت داده شده و پس از ۳ ساعت و سی دقیقه انکوباسیون در دمای ۳۷ درجه و حضور ۵ درصد CO₂ (۱۴)، مونوسيتها به کف فلاسک چسبیده و پس از برداشتن مایع رویی، با cell scraper مونوسيتها را از کف فلاسک به آرامی جدا کرده سپس سلولها را به نسبت ۱ به ۵ با تریپان بلو رقيق کرده و با استفاده از لام تئوبار از نظر مورفولوژی و تعداد بررسی شدند.

بررسی وضعیت مورفولوژی و حیات سلولی در فواصل ۱، ۲ و ۳ ساعت پس از کشت سلولی، مورفولوژی سلولها مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت و تغییرات

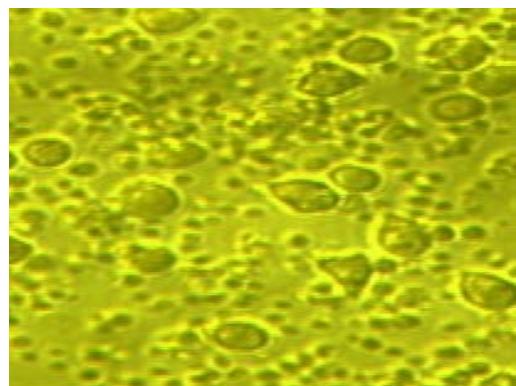
و عناصر ضروری و فاکتورهای رشد و مولکولهای غذایی با وزن پایین است که معمولاً از Fetal bovine serum (FBS%10) استفاده می‌شود (۶)، که در این عصاره جنینی با منشأ حیوانی احتمال آلوگی با ویروسها و باکتریهای پاتوژن وجود دارد. از مهمترین باکتریهایی که به طور رایج آلوگه‌کننده محیط کشت می‌باشد، می‌توان به مایکوپلاسما با قطری در حدود ۱۲۵-۲۵۰ نانومتر اشاره کرد (۷). همچنین آلوگی محیط‌های کشت با ویروسهای انکوژنیکی مثل رترووویروسها می‌تواند موجب پرولیفراسیون سلولی و تغییر شرایط طبیعی تکثیر و تمایز سلولها شود (۸). لذا وجود هر گونه آلوگی، منجر به ایجاد متابولیسم اگزوژنی شده که متابولیسم اندوژن سلولی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۹). امروزه در سیستم‌های کشت سلولی به منظور غنی‌سازی محیط‌های کشت از سرم‌های ویژه با عنوان Serum Free به عنوان ماده مغذی جایگزین سرم گوساله استفاده می‌شود. که در این راستا استفاده از Fetal bovin serum کم جای خود را به پلاسمای اتلولوگ جهت مشابه سازی شرایط کشت با محیط بدن داده است (۱۰). با توجه به این که رعایت استانداردهای محیط‌های کشت از اهداف اساسی و مهم در تهیه محیط کشت مناسب (Good G CCP cell culture practice) محسوب می‌شود (۱۱) و پایه و اساس کشت سلول و یا بافت، مشابه سازی محیط با Invitro محیط Invivo است (۴، ۵). لذا هدف از این مطالعه طراحی محیط کشت سلولی با استفاده از دکستروز ۵ درصد همراه با پلاسمای اتلولوگ به منظور تولید محیط کشت مناسب برای جداسازی مونوسيتها و تولید سلولهای ماکروفاز و مقایسه آن با محیط کلاسیک RPMI1640 به عنوان جایگزینی مناسب بوده است.

روش کار:

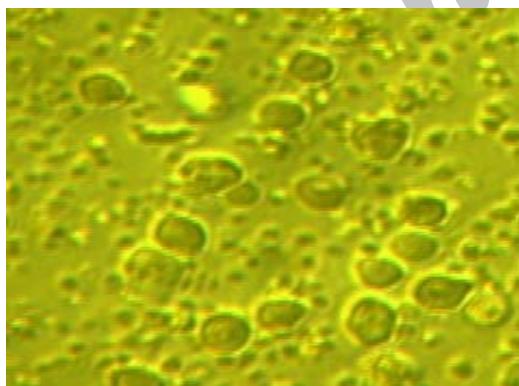
در این مطالعه تجربی، از ۴۰ داوطلب به صورت غیرانتخابی با میانگین سنی ۳۰/۰۲ (۲۵ مرد و ۱۵ زن) پس از رضایت آگاهانه و معاینات بالینی دقیق، ۲۰ سی سی نمونه خون محیطی در ۲۰۰ میکرولیتر ماده ضد انعقاد EDTA گرفته شده است، سپس نمونه خون بدست آمده را به دو قسمت مساوی تقسیم کرده و سلولهای تک هسته‌ای خون محیطی (PBMC) آنها را

شکل ۱- سلولهای تک هسته‌ای خون محیطی پس از جدا سازی با استفاده از فایکول ۰/۰۷۷ ادر محیط های سرم دکستروز ۵٪ و RPMI 1640 کشت داده شد. این تصویر مورفولوژی خاص سلولهای مونوسيت را در ابتدای شروع کشت سلولی نشان داده است (بزرگ نمایی $\times 40$)

دکستروز ۵٪

RPMI

شکل ۲- بررسی مورفولوژی سلولها در محیط کشت سرم دکستروز ۵٪ (۱) و RPMI (۲) پس از ۳ ساعت انتکوباسیون و در زمان شروع تولید مایکروسکوپ (بزرگ نمایی $\times 40$)

سلولی با مشاهده میکروسکوپی با استفاده از میکروسکوپ اینورت مورد بررسی قرار گرفتند. به علاوه تعداد سلولهای کشت داده شده در دو محیط کشت با استفاده از ماده رنگی تریپان بلو شمارش و میزان حیات سلولی مورد بررسی قرار گرفت.

میزان زنده بودن سلولهای بدست آمده با روش تریپان بلو: پس از تهیه سوسپانسیون سلولی ۲۰ میکرولیتر از این سوسپانسیون را با ۲۰ میکرولیتر تریپان بلو مخلوط کرده، سپس بر روی لام نئوبار قرار دادیم. در طی یک تا دو دقیقه سلولهای زنده (سلولهایی که رنگ به داخل آنها نفوذ نکرده بود) در قسمت ۲۵ خانه‌ای لام نئوبار شمارش گردید. تعداد سلولهای زنده در هر میلی‌لیتر و میزان زنده بودن سلولها به با استفاده از روش زیر محاسبه گردید:

میزان زنده بودن سلول = تعداد سلولهای زنده $\times 1000$ تقسیم بر تعداد کل سلولهای شمارش شده.

پس از شمارش سلولها و لگاریتم گیری، با استفاده از آزمون t زوجی و استفاده از نرم افزار SPSS داده‌های بدست آمده تحلیل گردید. P-value کمتر از ۰/۰۵ از لحاظ آماری معنی دار در نظر گرفته شده است.

نتایج:

سلولهای جدا شده از هر دو محیط کشت، از نظر تعداد، مورفولوژی و حیات سلولی (Viability test) مورد بررسی قرار گرفتند که نتایج حاصل از تست حیات سلولی نشان می‌دهد که بیش از ۹۵ درصد سلولها در دو محیط زنده بودند و اختلاف آنها از لحاظ آماری معنی دار نبوده است ($P < 0.05$). به علاوه شمارش سلولهای کشت داده شده در دو محیط نشان می‌دهد که تفاوت معنی داری بین دو محیط از نظر تعداد (جدول شماره ۱) و مورفولوژی سلولها (شکل ۲ و ۱) وجود ندارد ($P = 0.711$).

جدول شماره ۱- تعداد سلولهای جدا شده از محیط دکستروز و

محیط کشت	
P-value	نوع محیط کشت
	تعداد سلولهای جدا شده
P = .711	سرم دکستروز ۵ درصد $2-2/2 \times 10^7$ RPMI 1640 $1/8-2 \times 10^7$

درصد همراه با پلاسمای اتولوگ پس از چندین بار آزمایش (Optimization)، در این تحقیق استفاده شد. مطالعات قبلی ما نشان می‌دهد که استفاده از محیط کشت سلولی RPMI همراه با سایتوکائینهای مناسب توأمی تولید سلولهای دندریتیک از مونوسيت‌های خون محیطی را دارا می‌باشد و تغییر در عوامل مکمل در بهینه‌سازی محیط‌های کشت سلولی بسیار مؤثر است (۲۱). با توجه به این که جداسازی مونوسيت‌های خون محیطی با استفاده از مولکولهای آنتی بادی مونوکلونال (۲۲) (Elispot)، (۲۳) بسیار پرهزینه Magnetic activated cell sorter (Magnetic activated cell sorter) می‌باشد، در این مطالعه سعی شده با بکارگیری سرم دکستروز (autologous plasma) ۵٪ حاوی پلاسمای خود شخص (autologous plasma) احتمال آلدگی با عوامل پاتوژن خارجی حذف شود. لذا می‌توان از محیط یاد شده همراه با پلاسمای خودی به عنوان پایه اصلی در کشت سلولی استفاده کرد. هر چند استفاده از محیط کشت از میزان سلولی RPMI 1640 از جایگاه مناسب و قوی در تولید سلول و نیز تمایز سلولی برخوردار است، اما بهره‌گیری از محیط‌های جایگزینی مناسب می‌تواند سبب ارتقاء دانش کشت سلولی و تکرارپذیری تحقیقات بنیادین شود. لذا در این تحقیق با توجه به نتایج بدست آمده بین دو محیط تفاوت معنی‌داری از لحاظ آماری وجود ندارد، بنابراین سرم دکستروز ۵ درصد حاوی پلاسمای خود شخص (autologous plasma) می‌تواند جایگزین مناسبی برای محیط RPMI 1640 در جداسازی مونوسيت‌ها باشد.

بحث و نتیجه‌گیری:

در این مطالعه استفاده از سرم دکستروز ۵ درصد به عنوان محیط قابل دسترس و مناسب همراه با پلاسمای خودی، به عنوان محیطی مناسب جهت جداسازی سلولهای مونوسيت از گلولهای سفید خون محیطی در مقایسه با محیط کلاسیک RPMI 1640 استفاده شده است. استفاده از محیط‌های جایگزین و ارزان و قابل دسترس سبب سهولت انجام تحقیقات کاربردی و لذا باعث ارتقا سطح دانش کشت سلولی می‌گردد. از اساسی‌ترین مواردی که در سیستم‌های کشت بافت و یا سلول باید رعایت شود، مشابه‌سازی محیط In vitro با محیط Invitro و فراهم کردن شرایطی که سلولها بتوانند حداکثر تکثیر را داشته باشند (۴،۵). با توجه به این که استفاده از روش‌های آزمایشگاهی کشت سلولی پیشرفته قابل توجهی داشته است (۱۵) و بکارگیری سرم با منشأ حیوانات آزمایشگاهی با محدودیت‌های قابل توجهی مواجه است (۱۷،۱۶)، لذا رعایت استاندارهای محیط‌های کشت سلولی از اهداف مهم و اساسی در ایجاد محیط کشت مناسب (GCCP) محسوب می‌شود (۱۱). با توجه به این که در تهیه محیط‌های کشت سلول از جمله RPMI 1640 استفاده از سرم با منشأ حیوانی، به عنوان یک مکمل و تأمین‌کننده نیازهای تغذیه‌ی سلولها، رایج و معمول است (۶) و احتمال آلدگی این عصاره جنینی با منشأ حیوانی با ویروسها و باکتریهای پاتوژن از جمله مایکوپلاسما و ویروس‌های انکوژنیک مانند رترو ویروسها وجود دارد (۷،۸). بنابراین، هر گونه آلدگی اگزوژن می‌تواند متابولیسم داخل سلولی را تغییر دهد (۹). همچنین امروزه در سیستم‌های کشت سلولی استفاده از پلاسمای اتولوگ، جایگزین سرم‌های کلاسیک از جمله Fetal bovin serum جهت مشابه‌سازی شرایط کشت با محیط بدن شده است (۱۸-۲۰). لذا در این مطالعه با توجه به محدودیت‌های موجود، جهت نیل به کاهش مواد مداخله‌گر، از سرم دکستروز ۵

References**منابع**

1. Theurl I, Fritsche G, Ludwiczek S, Garimorth K, Bellman N, Weiler R, Weiss G. The macrophage: A cellular factory at the interphase between iron and immunity for the control of infections. *BioMetals*. 2005;18:359-367.
2. Ruckenstuhl C, Buttner S, Carmona-Gutierrez D, Eisenberg T, Kroemer G, Sigrist SJ, et al. The Warburg effect suppresses oxidative stress induced apoptosis in a yeast model for cancer. *Plos One*. 2009;2:1-6.
3. Mahbod AA, Pishbin Sh, Mosavi SR. Serology and blood bank, 2nd ed. Tehran: Mire Press; 2006;180-181. [Persian]
4. van der Valk J, Brunner D, De Smet K, Fex Svensson A, Honegger P, Knudsen LE, et al. Optimization of chemically defined cell culture media – Replacing fetal bovine serum in mammalian in vitro methods. *Toxicol in Vitro*. 2010;24:1053-1063.
5. Davis JM. Basic Cell Culture. A Practical Approach. 2nd ed. London: Oxford University Press; 2002.
6. Gstraunthaler G. Alternatives to the use of fetal bovine serum: serum-free cell culture. *Altex*. 2003;20:275-281.
7. Erickson GA, Bolin SR, Landgraf JG. Viral contamination of fetal bovine serum used for tissue culture: Risks and concerns. *Dev Biol Stand*. 1991;75:173-175.
8. Nicklas W, Kraft V, Meyer B. Contamination of transplantable tumours, cell lines and monoclonal antibodies with rodent viruses. *Lab Anim Sci*. 1993;43:296-300.
9. Cuperlović-Culf M, Barnett DA, Culf AS, Chute I. Cell culture metabolomics: applications and future directions. *Drug Discov Today*. 2010;15:610-621.
10. Tallheden T, van der Lee J, Brantsing C, Mansson JE, Sjögren-Jansson E, Lindahl. A Human serum for culture of articular chondrocytes. *Cell Transplant*. 2005;14:469-479.
11. Hartung T, Balls M, Bardouille C, Blanck O, Coecke S, Gstraunthaler G, et al. Good cell culture practice. Ecvam Good Cell Culture Practice Task Force Report. *Altern Lab Anim*. 2002;30:407-414.
12. Heimdal JH, Aarstad HJ, Aakvaag A, Olofsson J. In vitro T-lymphocyte function in head and neck cancer patients. *Eur Arch Otorhinolaryngol*. 1997; 254:318-322.
13. Boyum A. Isolation of human blood monocytes with Nycodenz, a new non-ionic iodinated gradient medium. *Scand J Immunol*. 1983;17:429-436.
14. Elkord E, Williams PE, Kynaston H, Rowbottom AW. Human monocyte isolation methods influence cytokine production from in vitro generated dendritic cells. *Immunology*. 2005;114:204-212.
15. Balls M, Goldberg AM, Fentem JH, Feutem JH, Broadhead CL, Burch RL, et al. The three Rs: the way forward The report and recommendations of ECVAM Workshop11. *Altern Lab Anim*. 1995;23:838-866.
16. Faser MJ. The baculovirus-infected insect cell as a eukaryotic gene expression system. *Curr Top Microbiol Immunol*. 1992;158:131-172.
17. Jarvis DL. Baculovirus expression vectors. A review and update. *Annals of the New York Academy of Sciences*. 1991;646:240-247.
18. Badrul AH, Aminuddin BS, Sharaf I, Samsudin OC, Munirah S, Ruszymah BH. The effects of autologous human serum on the growth of tissue engineered human articular cartilage. *Med J Malaysia*. 2004;59:11-12.
19. Kamil SH, Kojima K, Vacanti MP, Zaporozan V, Vacanti CA, Eavey RD. Tissue engineered cartilage: utilization of autologous serum and serum-free media for chondrocyte culture. *Int J Pediatr Otorhinolaryngol*. 2007;71:71-75.
20. Chua KH, Aminuddin BS, Fuzina NH, Ruszymah BH. Basic fibroblast growth factor with human serum supplementation: enhancement of human chondrocyte proliferation and promotion of cartilage regeneration. *Singapore Med J*. 2007;48:324-332.

21. Abediankenari S, Ghasemi M. Generation of Immune inhibitory dendritic cell and CD4+ Regulatory T cells Inducing by TGF- β . *Iranian Jurnal of Allergy Asthma Immunol.* 2009;8:25-30.
22. Haringman JJ, Gerlag DM, Smeets TJ, Baeten D, Bosch FVD, Bresnihan B, et al. A randomized controlled trial with an Anti-CCL2 (Anti-Monocyte Chemotactic Protein 1) monoclonal antibody in patients with rheumatoid Arthritis. *Arthritis.* 2006;54:2387-392.
23. Aung H, Sherman J, Tary-Lehman M, Toossi Z. Analysis of transforming growth factor-beta 1 (TGF-beta1) expression in human monocytes infected with Mycobacterium avium at a single cell level by ELISPOT assay. *J Immunol Methods.* 2002;259:25-32.
24. Kuhara M, Takeyama H, Tanaka T, Matsunaga T. Magnetic cell separation using antibody binding with protein A expressed on bacterial magnetic particles. *Anal Chem.* 2004;76:6207-6213.

Archive of SID

Monocyte isolation using serum dextrose 5% with autologous plasma

E. Beiranvand, MSc¹ S. Abediankenari, PhD² B. Beiranvand, MSc³ H. Hasannia, MSc⁴

MSc of Microbiology¹, Associate Professor Department of Immunology², MSc of Immunology⁴, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran. General Practitioner³, Ahvaz Jondiahapour University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.

(Received 1 Jun, 2011 Accepted 23 Apr, 2012)

ABSTRACT

Introduction: Mammalian cells culture is an important method for producing recombinant proteins, monoclonal antibody, and hormones application. One of the common methods in the monocyte isolation is using flask adherent cell culture in RPMI-1640 medium. We aimed, in this study, cell culture medium using dextrose 5% with autologous plasma to produce inexpensive medium for isolation of monocytes.

Methods: In this experimental study, we isolated peripheral blood mononuclear cells from 40 healthy volunteers, the isolated cells were cultured in RPMI 1640 medium containing 10% fetal calf serum and in the media supplemented serum dexterous 5% containing autologous plasma under 37°C and 5% CO₂ in a cell incubator. Then, count, viability and morphological cells were surveyed by trypan blue and invert microscope.

Results: We isolated 1.8- 2× 10⁶ cells /ml of RPMI culture media and 2- 2.2×10⁶ /ml macrophage of serum dexterous 5% containing autologous plasma. There was not a significant difference between two methods ($P>0.05$). Also, we did not see any morphological variation in two culture media.

Conclusion: Our results showed that dextrose 5% can be used in monocyte isolation from peripheral blood mononuclear cells.

Key words: Cell Culture – Serum – Monocytes